

HK.9027.7.3.2026

Wałbrzych, 03 marca 2026 r.

OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI W 2025 ROKU DLA MIASTA WAŁBRZYCHA

I. Charakterystyka zaopatrzenia w wodę

Miasto Wałbrzych zaopatrywane jest w wodę z wodociągu publicznego Wałbrzych, którego zarządcą jest Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o.

1. Liczba wyodrębnionych stref zaopatrzenia w mieście ze względu na pochodzenie wody – 4.
2. Liczba punktów pobierania próbek wody zlokalizowanych w mieście – 19.
3. Liczba ludności zaopatrywanej w wodę wodociągową – około 99 904 osób.
4. Szacunkowa ilość rozprowadzanej wody – około 19 980 m³/db.

5. Rodzaj ujęć wody:

- 1 ujęcie powierzchniowe „Mała Woda” – ujęcie jazowe na rzece Bóbr w Dębrniku,
- 7 podziemnych znajdujących się w Marciszowie (2 ujęcia – Marciszów Górny i Dolny), Gorzeszowie (obszar powiatu kamiennogórskiego), Unistawiu Śląskim, Czarnym Borze, Starym Lesieńcu (Boguszów-Gorce) i w Jedlinie -Zdroju („Szyb Pokój”).

6. Sposób uzdatniania wody:

- ujęcie „Mała Woda” w Dębrniku – koagulacja siarczanem glinu, filtracja na filtrach pośpiesznych antracytowo-piaskowych, dezynfekcja chlorem gazowym,
- ujęcie Marciszów Dolny – napowietrzanie, dezynfekcja podchlorynem sodu,
- ujęcie Marciszów Górny – dezynfekcja chlorem gazowym,
- ujęcie Unistaw Śląski, Stary Lesieniec – dezynfekcja podchlorynem sodu,
- ujęcie „Szyb Pokój” w Jedlinie-Zdroju – napowietrzanie, filtracja kontaktowa w filtrach otwartych, filtracja ciśnieniowa, dezynfekcja promieniami UV i podchlorynem sodu,
- ujęcia Gorzeszów, Czarny Bór – brak uzdatniania.

Do sieci wodociągowej w dzielnicach Podzamcze, Stary Zdrój, Nowe Miasto, Biały Kamień, Konradów, Sobiecin, Podgórze, Glinik Stary, Glinik Nowy, Gaj, Rusinowa, Poniatów oraz Kozice dawkowany jest preparat SeaQuest, który zapobiega korozji i powstawaniu osadów w instalacji wodnej (preparat stosowany jest głównie w dzielnicach posiadających stare rury wodociągowe, gdzie najczęściej dochodzi do wtórnego zanieczyszczenia wody, w celu obniżenia poziomu stężenia żelaza, manganu, barwy i mętności).

Woda z 2 nadzorowanych ujęć podziemnych nie jest poddawana uzdatnianiu, tj. Gorzeszów oraz Czarny Bór dla wodociągu Wałbrzych. W 2025 r. z ujęć wody zasilających miasto Wałbrzych w ramach kontroli wewnętrznej zarządcy pobrano 16 próbek wody do badań, w tym 14 próbek wody w zakresie parametrów grupy A (mikrobiologicznych i fizykochemicznych), 1 próbkę wody w zakresie parametrów grupy B (mikrobiologicznych i fizykochemicznych) oraz 1 próbkę do badań kontrolnych.

CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI

Zakwestionowano 1 próbkę wody – pobraną z ujęcia Gorzeszów – z uwagi na nieakceptowalny zapach i przekroczenie wartości parametrycznej liczby bakterii grupy coli (1 NPL; norma: 0).

II. Jakość wody przeznaczonej do spożycia z sieci wodociągowej

W 2025 r. z sieci wodociągu Wałbrzych na terenie miasta Wałbrzycha pobrano:

- 21 próbek wody do badań w ramach nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego,
- 34 próbki wody do badań w zakresie parametrów grupy A w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego,
- 3 próbki wody do badań w zakresie parametrów grupy B w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego,
- 1 próbkę wody kontrolną (do badań w kierunku mętności).

Jakość wody kwestionowano w 1 próbce wody (pobranej w ramach kontroli wewnętrznej) z sieci wodociągowej przy ul. Słowackiego 10, ze względu na przekroczenie zalecanej wartości parametrycznej mętności (8,2 NTU) – zarządca podjął działania naprawcze, których skuteczność potwierdziły wyniki badań kontrolnych.

Zestawienie liczbowe wyników badań próbek wody na terenie gminy Wałbrzych, wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej przez zarządcę w 2025 roku.

Strefa zaopatrzenia	Liczba zbadanych próbek				Przekroczony parametr
	Parametry mikrobiologiczne		Parametry fizykochemiczne		
	Liczba próbek ogółem	Liczba próbek z przekroczoną wartością parametryczną	Liczba próbek ogółem	Liczba próbek z przekroczoną wartością parametryczną	
Wałbrzych 1	Grupa A - 19	0	Grupa A - 19	1	mętność
	Grupa B - 2	0	Grupa B - 2	0	-
	-	-	Kontrolne - 1	0	-
Wałbrzych 2	Grupa A - 9	0	Grupa A - 9	0	-
	Grupa B - 1	0	Grupa B - 1	0	-
Wałbrzych 6	Grupa A - 4	0	Grupa A - 4	1	-
Wałbrzych 9	Grupa A - 2	0	Grupa A - 2	0	-

Zestawienie wyników badań próbek wody na terenie gminy Wałbrzych, wykonanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałbrzychu w ramach nadzoru sanitarnego w 2025 roku.

Strefa zaopatrzenia	Liczba zbadanych próbek				Przekroczony parametr
	Parametry mikrobiologiczne		Parametry fizykochemiczne		
	Liczba próbek ogółem	Liczba próbek z przekroczoną wartością parametryczną	Liczba próbek ogółem	Liczba próbek z przekroczoną wartością parametryczną	
Wałbrzych 1	Grupa A - 7	0	Grupa A - 7	0	-
Wałbrzych 2	Grupa A - 9	0	Grupa A - 9	0	-
Wałbrzych 6	Grupa A - 3	0	Grupa A - 3	0	-
Wałbrzych 9	Grupa A - 2	0	Grupa A - 2	0	-

III. Ocena ryzyka zdrowotnego dla konsumentów wody

Jakość wody kwestionowano w 2 próbkach pobranych w ramach kontroli wewnętrznej zarządcy:

- z ujęcia Gorzeszów – 1 próbka wody z uwagi na nieakceptowalny zapach i zanieczyszczenie bakteriami grupy coli (1 NPL; norma: 0).
- z sieci wodociągowej przy ul. Słowackiego 10 – 1 próbka wody z uwagi na przekroczenie wartości parametrycznej mętności (8,2 NTU).

W odniesieniu do pozostałych próbek pobranych na terenie miasta Wałbrzycha lub z zasilających miasto ujęć, zlokalizowanych poza obszarem gminy, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wałbrzychu wydał oceny jakości wody, potwierdzające jej przydatność do spożycia przez ludzi.

Mętność wody nie jest parametrem, którego podwyższona wartość nie stwarza bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi, może mieć jednak negatywny wpływ na akceptowalność wody przez konsumentów. Za wzrost mętności wody mogą odpowiadać niektóre składniki mineralne zawiesin, powodujące jednocześnie modyfikację wartości pH i związane z tym osłabienie działania niektórych chemicznych środków do uzdatniania wody.

Proces uzdatniania wody na ujęciach zaopatrujących gminę uwzględnia dezynfekcję chlorową. Stężenie chloru wolnego w wodzie jest monitorowane, a jego wyczuwalny zapach nie świadczy o braku jej zdatości, lecz potwierdza ciągłość procesu uzdatniania. Próg jego wyczuwalności zapachu i smaku jest mniejszy niż zalecana wartość, ustalona w oparciu o kryteria zdrowotne u ludzi. Intensywność zapachu i posmaku chloru zmienia się w zależności od odległości punktu poboru od stacji uzdatniania wody – pomiary stężenia chloru wolnego w sieci wodociągowej na terenie gminy wykonane w ramach bieżącego nadzoru organu nie przekroczyły wartości parametrycznej.

W przypadku awarii na ujęciu lub w sieci wodociągowej oraz na skutek małego rozbioru wody może dochodzić do jej wtórnego zanieczyszczenia – w wodzie stojącej procesy zachodzą w szybszym tempie niż w wodzie płynącej. Niskie natężenie przepływu wody może powodować efekt „brudnej wody wodociągowej”. Stężenie żelaza i manganu wzrasta gwałtownie po ponownym włączeniu wody – na przykład po wcześniejszym, awaryjnym postoju. Dodatkowo występuje wówczas zwiększenie mętności i barwy wody u konsumenta. Przenikające z rur do wody związki (głównie żelaza i manganu) nie stanowią bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia mieszkańców, jednak mają negatywny wpływ na eksploatację urządzeń domowych. Zalecane jest, aby po dłuższym nieużywaniu kranów odkręcić kurki i umożliwić swobodny wypływ wody, w celu usunięcia wody stagnującej w przewodach wodociągowych.

Z uwagi na charakter i ilość zanotowanych przekroczeń wartości parametrycznych wskaźników, na koniec roku wodę wodociągową na terenie miasta Wałbrzycha oceniono jako przydatną do spożycia przez ludzi i bezpieczną dla zdrowia konsumentów.

Małgorzata Bąk

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wałbrzychu

/pismo wydane w postaci elektronicznej, podpisane kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/